

Ένα βιβλίο-συνεισφορά στον δημόσιο διάλογο από τον καθηγητή Νίκο Κοτζιά

Επίκαιρες αναλύσεις για τη γερμανική πολιτική στην Ευρώπη έγιναν αμέτρητες. Ο προβληματισμός για την κρίση και η αναζήτηση λύσεων, όπως και η καταγραφή έντονων ανησυχιών για τη μελλοντική πορεία της Ε.Ε. έχουν πυκνώσει τόσο πολύ που θυμίζουν περίοδο έντονων αναζητήσεων καθώς εκτιμάται πως κάτι νέο, ίσως επικίνδυνο, βρίσκεται προ των πυλών.

του ΣΩΤΗΡΗ ΣΙΔΕΡΗ

Στο επίκεντρο βρίσκεται η Γερμανία. Όχι μόνο η λεγόμενη γερμανική Ευρώπη, η μετάλλαξη δηλαδή της Ε.Ε. από μια εθελοντική ένωση ισότιμων κρατών σε μια Ευρώπη υπό τον έλεγχο του Βερολίνου που γίνεται όλο και πιο πολύ αλαζονικό, όλο και πιο αυταρχικό και άπληστο για κυριαρχία και ας διατείνεται για το αντίθετο.

Ένας όρος η «αποικία χρέους», που οφείλεται στον καθηγητή Νίκο Κοτζιά, υιοθετήθηκε πολιτικά από τον αρχηγό της αξιωματικής αντιπολίτευσης, αλλά και πολλές ακόμη πολιτικές και πνευματικές δυνάμεις του τόπου αποδεικνύοντας για μία ακόμη φορά ότι όσο υπάρχουν ιδέες υπάρχουν και ελπίδες.

Η απόλυτη επιτυχία του όρου αυτού, που αποτελεί τη συμπυκνωμένη έκφραση τόσο μιας επιστημονικής όσο και πολιτικής προσέγγισης, καταδεικνύεται και από το γεγονός ότι δεν υπήρξε μέχρι σήμερα, περίπου 2,5 χρόνια από την πρώτη χρησιμοποίησή του, καμία ισοδύναμη απάντηση από τις δυνάμεις που στηρίζουν τη σημερινή πολιτική.

Ο όρος του Ν. Κοτζιά δεν είναι ούτε νομικός ούτε οικονομικός. Είναι μια εθνική απάντηση, μια πρόταση για κινητοποίηση και δράση

«Ελλάδα, Αποικία χρέους»

Η απόλυτη επιτυχία του όρου «αποικία χρέους», που οφείλεται στον καθηγητή Νίκο Κοτζιά, καταδεικνύεται και από το γεγονός ότι δεν υπήρξε μέχρι σήμερα καμία ισοδύναμη απάντηση από τις δυνάμεις που στηρίζουν τη σημερινή πολιτική

Πρόκειται για έναν τίτλο-προσέγγιση σε μια νέα πραγματικότητα που διαμορφώνεται στην Ευρωπαϊκή Ένωση, που κληνίζει το ευρωπαϊκό οικοδόμημα και προκαλεί αντιδράσεις

από τον πολιτικό και πνευματικό κόσμο της χώρας.

Νέα πραγματικότητα

Ο Νίκος Κοτζιάς, μελετώντας τις εξελίξεις στην Ε.Ε., αλλά κυρίως τις μεταβολές της γερμανικής πολιτικής στα κυβερνητικά κτίρια του Βερολίνου και, παράλληλα, μελετώντας τον τρόπο με τον οποίο επιβλήθηκαν στην Ελλάδα οι δανειακές συμβάσεις και τα Μνημόνια, χρησιμοποίησε πρώτος τον όρο «αποικία χρέους» για να περιγράψει τη θέση της χώρας μας, μέσα από αμέτρητες δεσμεύσεις,

επιτήρηση και εξαρτήσεις που προβλέπονται στα κείμενα αυτά.

Δεν είναι τίτλος-σύνθημα αλλά αντίθετα τίτλος-προσέγγιση σε μια νέα πραγματικότητα που διαμορφώνεται στην Ευρωπαϊκή Ένωση, κλονίζει το ευρωπαϊκό οικοδόμημα, προκαλεί αντιδράσεις, άλλοτε υψηλού επιπέδου, άλλοτε σκληρές αντιγερμανικές, άλλοτε λαϊκιστικές, άλλοτε εκέφρονες πολιτικοί και διανοούμενοι βλέπουν τα κοινωνικά συντρίμια στις ευρωπαϊκές κοινωνίες και ανησυχούν. Το βιβλίο του Ν. Κοτζιά είναι όλα αυτά μαζί.

Η πυξίδα στις εξελίξεις

Ο Νίκος Κοτζιάς, καθηγητής Πολιτικών Θεωριών στο Πανεπιστήμιο Πειραιά, συγγραφέας δεκάδων βιβλίων, άνθρωπος με πολιτική δράση, ενεργός πολίτης και εσχάτως επικεφαλής της Κίνησης Ιδεών «Πράττω», με το τελευταίο του βιβλίο «Ελλάδα, Αποικία Χρέους - Ευρωπαϊκή Αυτοκρατορία και γερμανική πρωτοκαθεδρία», που κυκλοφορεί αύριο από τις εκδόσεις Πατάκη, συνεισφέρει στην αναζήτηση των πολιτικών αιτιών των προβλημάτων της χώρας και κυρίως μας ωθεί να βυθιστούμε σε μια μοναδική παρουσίαση των γερμανικών πολιτικοϊδεολογικών δομών που καθοδηγούν την κυβέρνηση Μέρκελ και γενικότερα τις συστημικές δυνάμεις στη Γερμανία.

Είναι παράλληλα και μια πυξίδα που επιδιώκει να μας οδηγήσει στην κατανόηση των εξελίξεων, ώστε να προβλέψουμε όχι ως μάντις αλλά ως σκεπτόμενοι πολίτες το πολιτικό μέλλον μας, με βάση επιστημονικές προσεγγίσεις, κάτι που τόσο πολύ έχουμε ανάγκη, αυτήν τη σκοτεινή περίοδο, κατά την οποία ίσως περισσότερο από ποτέ η αλήθεια συσκοτίζεται για να υπηρετηθούν συμφέροντα.

Η απώλεια της κυριαρχίας του ελληνικού Κοινοβουλίου

Σειρά αναλύσεων και αποφάσεων που έχει λάβει η Γερμανία και σε πολιτικό και σε κοινοβουλευτικό επίπεδο στο εσωτερικό της και στο πλαίσιο της Ε.Ε. έχουν οδηγήσει τον Ν. Κοτζιά σε σειρά προσεγγίσεων που δικαιώνουν τον τίτλο του βιβλίου. Δεν θα καταλάβουμε τι ακριβώς κάνει η Γερμανία αν δεν μελετήσουμε τις αποφάσεις του Κοινοβουλίου της. Η Γερμανία με αποφάσεις του Κοινοβουλίου ενισχύει τη δημοκρατία στο εσωτερικό της, αλλά ταυτόχρονα αποδυναμώνει όλες τις άλλες δημοκρατίες της Ε.Ε. Το γερμανικό Κοινοβούλιο είναι το μόνο που κυριαρχεί έναντι των ευρωπαϊκών θεσμών, γιατί όλα τα άλλα έχουν εκχωρήσει πολλές εξουσίες στο υπερεθνικό κέντρο των Βρυξελλών το οποίο, εν

πολλοί, ελέγχεται από το Βερολίνο.

Καταγράφοντας σχετικές αποφάσεις ο Ν. Κοτζιάς σημειώνει την απώλεια της κυριαρχίας του ελληνικού Κοινοβουλίου, αναφέροντας χαρακτηριστικά:

«Σε αντίθεση με τους Γερμανούς, η Ελλάδα είναι μια αποικία χρέους στην οποία παραβιάζονται όλοι οι κανόνες αυτοπροστασίας στο διεθνές σύστημα, καθώς και της δημοκρατικής διαμόρφωσης πολιτικής και συμμετοχής σε αυτήν».

«Η Γερμανία απαιτεί, επί παραδείγματι, από το ελληνικό κράτος να άρει τις λειτουργίες του ως κράτος Δικαίου και κοινωνικής πρόνοιας. Να ελέγχεται και να εποπτεύεται η χώρα από τους δανειστές. Να παρακάμπεται

και να υποβαθμίζεται το Κοινοβούλιο. Με άλλα λόγια, συνδέει την καταβολή των δόσεων των δανείων με την παραίτηση της Ελλάδας από αξίες και αρχές λειτουργίας της Ε.Ε. και της ίδιας της ιδρυτικής ιδέας της ΕΟΚ».

Το Βερολίνο

Όμως, η αξία της σκέψης και των επιχειρημάτων που αναπτύσσονται στη συνέχεια επιβεβαιώνουν τη διεθνή συζήτηση για τον ρόλο του Βερολίνου. Ταυτόχρονα, όμως, ο Ν. Κοτζιάς δεν μένει προσκολλημένος σε πολιτικοοικονομικά στερεότυπα ότι ο ισχυρός μπορεί να κάνει τα πάντα ή ότι δεν αλλάζει τίποτα. Γιατί παρουσιάζει με επιστημονική μεθοδολογία τα ερωτήματα και τις προσεγγίσεις που κά-

νει ο απλός πολίτης. Ειδικότερα σημειώνει ότι «ασφαλώς δεν είναι "όλοι" που επιθυμούν τη γερμανική πρωτοκαθεδρία στην Ευρώπη, τη γερμανική διεύθυνση στην Ε.Ε. Αλλά το μεγάλο ερώτημα είναι αν θέλει και μπορεί η Γερμανία να ανταποκριθεί σε έναν τέτοιο ρόλο. Το, δε, δεύτερο μεγάλο ερώτημα είναι ότι ακόμα και αν το θέλει και νομίζει ότι μπορεί, θα το κάνει χωρίς να προκαλεί με τον τρόπο της το παρελθόν».

Για τον συγγραφέα η απάντηση είναι ότι η Γερμανία δεν μπορεί! Αλλά η Ελλάδα βυθίζεται όλο και πιο πολύ στην εξάρτηση και την αποσάθρωση. Απαντήσεις σε όλα αυτά και πολλά ακόμη ερωτήματα σε ένα βιβλίο-πολιτική πρόταση για μια καλύτερη Ελλάδα...